

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Deres ref.

Vår ref.

14/04078-2

Dato

06.10.2014

Høringsuttalelse - endringer i alkoholforskriftens reklamebestemmelser

Bamble kommune har mottatt på høring et forslag til endringer i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv (FOR-2005-06-08-538) kapittel 14 Forbud mot reklame for alkoholholdig drikk (§§ 14-1 – 14-7.

Premisser for høringen

1. Hovedlinjen i alkoholpolitikken reklameforbud skal ligge fast.
2. Justeringer med bakgrunn i økte krav til forbrukerinformasjon
3. Justeringer for å dekke den teknologiske utviklingen i tiden etter ikrafttredelse.
4. Justeringene skal klargjøre og "rydde opp" i reklameregelverket.

Kilder som er benyttet ifm høringen:

LOV-1989-06-02-27 Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven)

FOR-2005-06-08-538 Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.

IS-5/2008 Håndbok i alkoholloven m.v.

IS-2038 Veileder i salg- og skjenkekontroll (Helsedirektoratet)

Bamble kommunes alkoholpolitiske handlingsplan 2012-2016.

Gjennomgang av høringsnotatet

I høringsnotatet pkt 2.2 5 ledd: "Begrunnelsen bak mange av unntakene er at de anses nødvendige for å kunne gjennomføre salg til neste ledd i omsetningskjeden" og at bevilninghavere med rett til nettsalg "gir produkt- og prisopplysninger på Internett som grunnlag for bestilling over nettet.

Når vi ser dette i sammenheng med definisjonen for reklame som "massekommunikasjon i markedsføringsøyemed" er det forunderlig at det her ikke stiller krav til bruk av dagens internett teknologi.

Kommentar fra Bamble Kommune:

Vi mener at det bør stilles krav om at nettstedet med produkt og prisinformasjon om alkoholholdige drikker må ha registrering og pålogging for brukerne. Ved å stille krav om pålogging vil brukere som ønsker tilgang til denne

Postadresse

Bamble kommune,
Postboks 80
3993 LANGESUND

Besøksadresse

Kirkeveien 12
3970 LANGESUND

Telefon: 35 96 50 00
Telefaks: 35 96 50 10
Epost: postmottak@bamble.kommune.no

Bankgiro: 1503.19.37075
Org.nr.: 940 244 145 MVA
www.bamble.kommune.no

informasjonen måtte registrere seg på det aktuelle nettstedet for å få tilgang. Mange av nettstedene, som er på nettet i dag, gir mulighet for utilsiktet tilgang til denne typen informasjonen. Dersom forslaget om endring i forbudet mot produktspesifikke bilder på nettbutikker skal endres, kan fristelsen til å søke videre og bestille øke for den som kommer inn på siden.

1. Nytt § 14-2 annet ledd – Det presiseres nærmere hva som ligger i begrepet markedsføringsøyemed, herunder angis noen vurderingsmomenter. Se kapittel 4.

§ 14-2 nytt annet ledd skal lyde:

Det foreligger markedsføringsøyemed dersom et ikke uvesentlig siktemål med kommunikasjonen er å fremme salg. I vurderingen av om det foreligger markedsføringsøyemed, må det bl.a. legges vekt på hvem som er avsender av informasjonen, hvem som tar initiativ til å gi informasjonen, innholdet i og utformingen av informasjonen og hvordan informasjonen er presentert og formidlet.

Kommentar:

Bamble kommune har ingen kommentarer til denne endringen

2. Endring i § 14-3 nr. 3 – Det presiseres at retten til å annonsere for salgssted også gjelder nettsalgssted. Det tas videre inn i bestemmelsen at den informasjonen som kan gis i annonse, også kan gis på salgs- og skjenkesteders egne nettsider. Se kapittel 6.4.

§ 14-3 nr. 3 skal lyde:

Annonser om salgssted, herunder nettsalgssted, eller skjenkested med informasjon om stedets navn, adresse og åpningstider samt bevillingsrettigheter. Tilsvarende informasjon kan gis fra salgs- og skjenkestedene på deres egne nettsider.

Kommentar:

Vi mener at dette er informasjon som kan fremkomme på åpningssiden til nettstedene og at man fra denne siden må logge seg på for å få tilgang til mer informasjon om produktene som tilbys. Dette for å skjerme allmennheten med bakgrunn i totalkonsumteorien (jfr høringsnotatet pkt 1.3.1 ledd 3).

3. Endring i § 14-3 nr. 8 – Det åpnes opp for at det kan legges ut produktbilder av alkoholholdig drikk i nettbutikker med rett til nettsalg av alkohol. Se kapittel 6.3.

§ 14-3 nr. 8 skal lyde:

Nøkterne produkt- og prisopplysninger, herunder bilder av produktene på nøytral bakgrunn, i nettbutikk når opplysningene gis av AS Vinmonopolet som grunnlag for bestilling over nettet (nettsalg) eller innehaver av kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 når bevillingen omfatter salg over Internett.

Kommentar:

Bamble kommune mener at det bør stilles krav om pålogging til nettsteder og elektroniske kanaler som ønsker å fremme salg av alkoholholdige drikker med produktspesifikk informasjon og salgspriser. Dette for å skjerme allmennheten med bakgrunn i totalkonsumteorien (jfr høringsnotatet pkt 1.3.1 ledd 3).

4. Ny § 14-3 nr. 10 – Nøkterne, ikke produktspesifikke, faktaopplysninger om alkoholholdig drikk tillates i kanaler som forbruker selv aktivt må oppsøke. Dette er langt på vei en presisering av dagens praksis. Se kapittel 5.1. Det tillates også bruk av nøkterne, ikke produktspesifikke, bilder av alkoholholdig drikk. Se kapittel 5.2.

Ny § 14-3 nr. 10 skal lyde:

Nøkterne, ikke produktspesifikke, faktaopplysninger om alkoholholdig drikk, bl.a. om råvarer, tilvirkning, oppbevaring, bruksområder og serveringsmåte, herunder ikke produktspesifikke bilder og andre illustrasjoner som framstiller alkoholholdig drikk, i massekommunikasjonskanaler som mottaker selv aktivt må oppsøke for å få slik informasjon.

Kommentar:

Bamble kommune mener at det må legges vekt på at dette er ”ikke produktspesifikk” informasjon.

5. Ny § 14-3 nr. 11 – Det presiseres at nøkterne produkt- og prisopplysninger kan gis på salgs- og skjenkesteder. Dette er i stor grad en presisering av dagens praksis. Se kapittel 6.2.

Ny § 14-3 nr. 11 skal lyde:

Nøkterne produktspesifikke faktaopplysninger på salgs- og skjenkestedet om de alkoholholdige drikkene som omsettes på salgs- og skjenkestedet i tråd med bevillingen eller tillatelse etter alkoholloven § 3-1a. Det kan gis opplysninger om pris, råvarer, tilvirkning, duft, smak, farge, serveringsmåte, oppbevaring og bruksområder samt vises bilder av produktene på nøytral bakgrunn. Opplysningene om den alkoholholdige drikken må ikke framheve drikken i forhold til andre produkter som omsettes på stedet. Opplysningene må plasseres i nær fysisk tilknytning til produktene på salgssteder og i de områdene hvor skjenking fysisk foretas på skjenkesteder.

Kommentar:

Bamble kommune mener at det bør stilles krav til at oversikten også skal omfatta alle alkoholfrie alternativer.

6. Ny § 14-3 nr. 12 – Nøkterne, ikke produktspesifikke, faktaopplysninger om alkoholholdig drikk tillates på salgs- og skjenkesteders hjemmesider dersom dette er en del av en fullstendig oversikt over produktene som omsettes på stedet. Dette åpner bl.a. for at skjenkesteder kan legge ut sine menyer, noe som i praksis tillates i dag. Se kapittel 6.5 og 6.6.

Ny § 14-3 nr. 12 skal lyde:

Nøkterne produktspesifikke faktaopplysninger på hjemmesidene til salgs- og skjenkestedet om de alkoholholdige drikkene som omsettes på salgs- og skjenkestedet i tråd med bevillingen eller tillatelse etter alkoholloven § 3-1a, dersom det er en del av en fullstendig oversikt over produktene som omsettes på stedet. Det kan gis opplysninger om pris, råvarer, tilvirkning, duft, smak, farge, serveringsmåte, oppbevaring og bruksområder samt vises bilder av produktene på nøytral bakgrunn. Opplysningene om den alkoholholdige drikken må ikke framheve drikken i forhold til andre produkter som omsettes på stedet.

Kommentar:

Bamble kommune mener at det bør stilles krav om pålogging til nettsteder og elektroniske kanaler som ønsker å fremme salg av alkoholholdige drikker med produktspesifikk informasjon og salgspriser. Dette for å skjerme allmennheten med bakgrunn i totalkonsumteorien (jfr høringsnotatet pkt 1.3.1 ledd 3).

Det bør stilles krav til at oversikten også skal omfatta alle alkoholfrie alternativer.

7. Ny § 14-3 nr. 13 – Produsenter og grossister, herunder importører og eksportører, kan legge ut nøktern informasjon om sine produkter på hjemmesiden sin. Det er en forutsetning at slik informasjon legges ut også for de ikke-alkoholholdige produktene i sortimentet. I tillegg må det som en del av informasjonen, legges ut opplysninger om ingredienser, energi-, alkohol- og nettoinnhold samt opplyses om mulige skadevirkninger av alkoholbruk. Se kapittel 7.

Ny § 14-3 nr. 13 skal lyde:

Nøkterne produktspesifikke faktaopplysninger om råvarer, tilvirkning, duft, smak, farge, serveringsmåte, oppbevaring og bruksområder, herunder produktbilder på nøytral bakgrunn, på hjemmesidene til produsenter og grossister på følgende vilkår:

- a) *Tilsvarende informasjon gis for alkoholfrie drikker og andre produkter som er i produsentenes og grossistenes produktutvalg.*
- b) *Opplysninger om ingredienser, energi-, alkohol- og nettoinnhold gis sammen med de andre opplysningene om produktet.*
- c) *Det opplyses om mulige skadevirkninger av alkoholbruk.*

Nærmere krav til innhold, utforming og plassering av opplysningene om mulige skadevirkninger, fastsettes av Helsedirektoratet.

Kommentar:

Bamble kommune har ingen kommentarer til dette punktet.

- Ny § 14-3 nr. 14 – Nøkterne produkt- og prisopplysninger som grunnlag for forhåndsbestilling for ulevering på utenlands flyreiser tillates. Dette er i tråd med den praksisen Helsedirektoratet har fulgt. Det åpnes også for på nøktern måte å opplyse om muligheten for slik forhåndsbestilling. Se kapittel 9.1.

Ny § 14-3 nr. 14 skal lyde:

Nøkterne produkt- og prisopplysninger som grunnlag forhåndsbestilling av alkoholholdig drikk for utlevering på utenlands flyreiser dersom informasjonen kun er tilgjengelig for reisende som har bedt om å få denne informasjonen. Det kan på nøktern måte også opplyses til reisende at de kan be om denne informasjonen.

Kommentar:

Bamble kommune har ingen kommentarer til dette punktet.

- Ny § 14-3 nr. 15 – Reklame for ”produktpakker” hvor alkoholholdig drikk og liknende inngår som en mindre del av en pakke sammen med ikke alkoholrelaterte varer eller tjenester, tillates, forutsatt at opplysningen om varen eller tjenesten (produktpakken) vil bli klart ufullstendig dersom det ikke opplyses at alkoholholdig drikk og liknende er en del av pakken. Dette er delvis en tilpasning til dagens praksis. Se kapittel 8.3.

Ny § 14-3 nr. 15 skal lyde:

Nøktern opplysning om at alkoholholdig drikk eller annen alkoholrelatert vare eller tjeneste, inngår i en annen, ikke alkoholrelatert, vare eller tjeneste dersom den alkoholholdige drikken eller den alkoholrelaterte varen eller tjenesten er en mindre del av produktpakken som tilbys, og opplysningen om varen eller tjenesten vil bli klart ufullstendig dersom dette ikke opplyses. Det kan ikke gis produktspesifikke opplysninger eller vises bilder eller illustrasjoner som framstiller alkoholholdig drikk. Den alkoholholdige drikken eller den alkoholrelaterte varen eller tjenesten må ikke framheves i forhold til de andre varene eller tjenestene i produktpakken.

Kommentar:

Det vil etter Bamble kommunes mening være i ytterst få sammenhenger at dette unntaket trår i kraft fremfor tidligere foreslåtte unntak. Både ”middagspakker”, turpakker med stans på vingårder og lignende vil med referanse til andre unntak dekke informasjonsbehovet til brukerne. Det vil også bli feilaktig å innlemme alkoholholdig drikk som en del av pakken når det også må være krav til alkoholfrie alternativer. Det vil derfor være mer riktig å selge middagspakker som et produkt og heller informere om rettigheten til servering av alkoholholdig drikk utenom.

På samme måten kan en ved annonsering om pakketurer informere om at et besøk på en eller flere vingårder vil være en del av turen, uten at det behøver å legges fokus på navnet til den enkelte vingård eller den alkoholholdige drikken. For mer informasjon må den enkelte ta kontakt med turoperatør for å få tilleggsinformasjon.

Vi mener derfor at dette unntaket ikke bør implementeres.

- Ny § 14-3 nr. 16 – Det tillates at produsenter og grossister kan informere om sine produkter på messer, festivaler, omvisninger, kurs og foredrag. Se kapittel 9.2.

Ny § 14-3 nr. 16 skal lyde:

Nøkterne produktspesifikke faktaopplysninger fra produsenter og grossister om råvarer, tilvirkning, duft, smak, farge, serveringsmåte, oppbevaring og bruksområder, herunder produktbilder på nøytral bakgrunn, på messer, festivaler, omvisninger, kurs og foredrag rettet mot forbruker. De områdene av

arrangementene hvor slike opplysninger gis, må være avgrensede områder uten fri tilgang og personer under 18 år kan ikke gis tilgang til disse områdene.

Kommentar:

Bamble kommune har ingen kommentar til dette punktet.

11. Ny § 14-3 nr. 17 – Det åpnes for at disse arrangementene på nøktern måte også kan gjøres kjent. Se kapittel 9.2.5.

Ny § 14-3 nr. 17 skal lyde:

Nøktern opplysning om messer, festivaler, omvisninger, kurs og foredrag som knytter seg til alkoholholdig drikk og som er nødvendig for å gjøre arrangementet kjent. Bilder eller illustrasjoner som framstiller alkoholholdig drikk, opplysninger om spesifikke produsenter og grossister, merker eller produkter er ikke tillatt.

Kommentar:

Bamble kommune har ingen kommentar til dette punktet.

12. Ny § 14-3 nr. 18 – Det presiseres at det på etiketter og emballasje for alkoholholdig drikk tillates bruk av personnavn som også er et merkenavn som brukes for andre varer og tjenester under forutsetning av at det ikke brukes samme kjennetegn, skrifttype, fargebruk, symboler og liknende som assosieres til merkenavnet slik det brukes for andre varer og tjenester. Se kapittel 9.4.

Ny § 14-3 nr. 18 skal lyde:

Bruk av eget personnavn, som også er å anse som et merkenavn, på etiketten eller emballasjen til alkoholholdig drikk selv om merkenavnet også brukes for andre varer eller tjenester. Navnet må framstilles på en nøktern måte og kan ikke utformes slik at det gir assosiasjoner til merkenavnet slik det brukes for andre varer og tjenester, herunder ikke bruke samme kjennetegn, skrifttyper, fargebruk og symboler.

Kommentar:

Bamble kommune har ingen kommentar til dette punktet.

13. Ny § 14-3 nr. 19 – Det presiseres at alkoholholdig drikk kan påføres særlig merking som er en del av en generell merkeordning som sier noe om produktets produksjonsmåte, opprinnelse eller innhold. Se kapittel 9.4.

Ny § 14-3 nr. 19 skal lyde:

Særlig merking for generelle merkeordninger på etiketten eller emballasjen til alkoholholdig drikk, når merkingen dokumenterer at produkter som bærer merkingen, oppfyller særlige krav til produksjonsmåte, opprinnelse eller innhold.

Kommentar:

Bamble kommune har ingen kommentar til dette punktet.

Med hilsen

Cato Idar Andersen

3596 5246

Brevet er godkjent elektronisk.

Kopi: Rådmann /v Tore Marthinsen;Administrasjon og organisasjonsutvikling /v Liv Rollefsen;Service- og dokumentsenteret /v Anne Marie Eliassen

Antall vedlegg: